

Forskrift om tospråklighetstilskudd til kommuner og fylkeskommuner i forvaltningsområdet for samiske språk

Sametinget har myndighet til å vedta forskrifter om fordeling og bruk av tilskudd. Denne myndigheten er hjemlet i sameloven § 2-1, tredje ledd.

§ 1 Formål og målgruppe

Målgruppen for ordningen er kommuner og fylkeskommuner som er innlemmet i forvaltningsområdet for samisk språk.

Formålet med ordningen er at tospråklighetstilskudd til kommuner og fylkeskommuner skal bidra til at kommuner og fylkeskommuner i forvaltningsområdet for samisk språk skal betjene befolkningen på samisk og synliggjøre samisk språk, i henhold til forpliktelsene i samelovens tredje kapittel.

Kommunene skal legge til rette for at flere innbyggere får bruke samiske språk. Kommunene skal utvikle samiske språk gjennom språktiltak.

Fylkeskommunene skal styrke og utvikle samiske språk gjennom språktiltak.

§ 2 Kriterier for måloppnåelse

- Andel samiskspråklige barn og elever i barnehage og skole
- Kommunens opplevelse av tospråklig betjening og tospråklig tilbud

§ 3 Søknad

Tilskuddsmottaker skal sende inn søknad for direkte tilskudd for kommende år innen den frist som Sametinget har satt i tilskuddsportalen.

For at tilskuddets størrelse skal kunne beregnes stilles det som vilkår at opplysninger om punktene listet under inkluderes i de årlige søknadene:

- Antall elever som har samisk som førstespråk ved offentlige og private grunnskoler i kommunen
- Antall elever som har samisk som andrespråk ved offentlige og private grunnskoler i kommunen
- Antall elever totalt ved offentlige og private grunnskoler i kommunen
- Antall barn i private eller offentlige samiske barnehager eller avdelinger i kommunen

- Antall barn som har samisk språkopplæring i offentlige eller private barnehager i kommunen
- Antall barn totalt i offentlige og private barnehager i kommunen
- En beskrivelse av enkelttiltak og prosjekter som skal finansieres av tospråklighetstilskuddet, inklusivt et kostnadsoverslag for hver post

§ 4 Kommunale planer

Kommunene skal sende planverk som omhandler samisk språk inn til Sametinget, jf. sameloven § 3-13.

§ 5 Beregningsregel - kommuner

Årlig tilskudd til kommuner i forvaltningsområdet for samisk språk tildeles etter følgende beregningsnøkkel:

En del av tilskuddet, grunntilskuddet, gis som en fast sum til kommunene etter kommunekategori. Dette utgjør 60 % av det totale tilskuddet.

Grunntilskuddet til den enkelte kommune fordeles proporsjonalt etter utbetalingssummene til den enkelte kommune etter følgende fordelingsnøkkel:

- 50 % til språkutviklingskommunene
- 35 % til språkvitaliseringskommunene
- 15 % til språkstimuleringskommunene

Summen til den enkelte kommune beregnes ved å summere grunntilskuddene til én kommune fra hver kommunekategori. Denne summen utgjør grunnlaget for den prosentvise fordelingen. Grunntilskuddet er likt for hver kommune innen samme kategori.

Betjeningsdelen, som utgjør 40 % av det totale tilskuddet, fordeles på følgende måte:

- 50 % av tilskuddet fordeles etter andelen elever i grunnskolen med samisk som førstespråk
- 15 % av tilskuddet fordeles etter andelen elever i grunnskolen med samisk som andrespråk
- 30 % av tilskuddet fordeles etter andelen barnehagebarn i samisk barnehage/avdeling
- 5 % av tilskuddet fordeles etter andelen barnehagebarn med samisk språkopplæring i barnehagen.

§ 6 Beregningsregel – fylkeskommuner

Årlig tilskudd til fylkeskommuner i forvaltningsområdet for samisk språk tildeles etter følgende beregningsnøkkel:

60 % av tilskuddet fordeles likt til hver fylkeskommune

10 % av tilskuddet fordeles etter antall samiske språk fylkeskommunen har forvaltningsansvar for.

30 % av tilskuddet fordeles etter antall kommuner i fylket som er innlemmet i samisk forvaltningsområde.

§ 7 Tilskudd til språkutviklingstiltak

Kommunene og fylkeskommunene skal bruke mellom 20 % og 30 % av det totale tilskuddet til språkutviklingstiltak.

§ 8 Særskilt tilskudd

Det åpnes for at det kan gis særskilt tilskudd til kommuner og fylkeskommuner. Særskilt tilskudd gis etter politiske prioriteringer fra Sametinget.

§ 9 Vilkår

Tospråklighetstilskuddet skal ikke nyttes til å dekke kostnader knyttet til samiskundervisning som er pålagt gjennom opplæringslova § 3-2, siden Utdanningsdirektoratets tilskudd til samisk i grunnopplæringen skal dekke skoleeiers utgifter til språkopplæringen i grunnskolen. Dette innebærer at tospråklighetstilskuddet ikke skal benyttes til ordinære lønnskostnader for lærere, utvikling av læremidler eller drift og administrasjon av grunnskolen. Tospråklighetstilskuddet kan likevel benyttes til andre språkutviklingstiltak i grunnskolen.

Tilskuddet kan ikke benyttes til dobbeltfinansiering av tiltak.

Den som signerer søknaden og godtar aksept av vilkår for tilskudd må ha fullmakt til å forplikte kommunen/fylkeskommunen.

Tilskuddene skal ikke nyttes til å regulere kommunens/fylkeskommunens likviditet. Det er ikke anledning til å fremskynde utbetalinger, slik at tilskuddsmottakeren kan plassere tilskudd som rentebærende innskudd eller utstede lån for å oppnå inntekter av beløpet.

Dersom tilskuddsmottaker misligholder vilkårene for tilskudd, vil det kunne medføre stans av utbetalinger i alle øvrige tilskudd mottakeren får fra Sametinget, inntil misligholdet er opphørt.

100 % av tilskuddet utbetales i begynnelsen av budsjettåret. Tilskuddet vil bli holdt tilbake dersom tilskuddsmottaker ikke har overholdt rapporteringsfrister eller ikke har sendt inn søknad gjennom Sametingets tilskuddssystem.

§ 10 Dialogmøte

Det skal gjennomføres årlige dialogmøter mellom Sametinget og direktetilskuddsmottakerne. Målet med disse møtene er å diskutere tilskuddsmottakers virksomhet, med særlig vekt på årets aktiviteter, hvordan tospråklighetsmidlene har blitt benyttet til å gjennomføre aktivitetene, og hvordan dette har bidratt til å oppnå målene i det kommunale planverket og i Sametingets tilskuddsordning.

§ 11 Tilbaketrekking og tilbakebetaling av tilskudd

Er ikke vilkår for tilskudd oppfylt, kan ikke tilskuddsmottaker påregne direkte tilskudd fra Sametinget påfølgende år.

Sametinget kan trekke tilbake tilskudd eller kreve tilbakebetaling av utbetalte tilskudd dersom:

- Tilskuddsmottakeren har brutt opplysningsplikten.
- Tilskuddet ikke blir benyttet i henhold til vilkårene fastsatt i tilskuddsbrevet.

- Tilskuddet ikke er benyttet i henhold til formålet med tildelingen.
- Det er utbetalt for mye tilskudd.

Dersom tilskuddsmottaker ikke betaler tilbake i slike tilfeller, kan Sametinget iverksette rettslige skritt for å få utbetalt tilgodehavende. Dersom tilbakebetaling ikke skjer innen den frist som blir gitt, kan det kreves forsinkelsesrenter i tillegg, jf. lov 17. desember 1976 nr. 100 om renter ved forsinket betaling m.m. (forsinkelsesrenteloven).

§ 12 Evaluering

Sametinget skal sørge for at det etter behov gjennomføres evalueringer for å få informasjon om tilskuddsordninger er effektive i forhold til ressursbruk og fastsatte mål. Dette kan oppnås ved å gjennomføre brukerundersøkelser i tråd med den kommunale eller fylkeskommunale plansyklusen, gjennom administrative møter mellom Sametinget og kommunen/fylkeskommunen, samt ved å gjennomføre folkemøter.

Sametinget kan iverksette kontroll med at midlene nyttes etter forutsetningene, jf. Bevilgningsreglementet § 10 annet ledd.

§ 13 Rapportering

Rapporteringen skal gjøres i Sametingets tilskuddsportal. Mottakerne av tospråklighetstilskudd skal rapportere eller oversende Sametinget følgende:

- Antall barn/elever i barnehage og grunnskole som har et samiskspråklig tilbud, jf. § 3 Søknad.
- En oversikt over hvilke enkelttiltak og prosjekter tospråklighetstilskuddet har finansiert. Denne kan være av samme format som den kommunale forvaltningens rapportering til kommunestyret.
- Kommunale planverk hvor samisk språk drøftes og behandles, jf. § 4 Kommunale planer og sameloven § 3-13.

§ 14 Klageadgang

Direkte tilskudd faller utenom definisjon om Enkeltvedtak jf. § 2b) forvaltningsloven og kan ikke påklages.

§ 15 Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft 1. januar 2026.